

Abstrakt

Niniejsza rozprawa doktorska składa się z dwóch części. Pierwszą z nich stanowi analiza zależności pomiędzy symbolami, plakatami i protestami. W XXI wieku ludzkość mierzy się z wieloma kryzysami. Ludzie wychodzą na ulice, by zaprotestować przeciwko nierównościom społecznym, wojnie, łamaniu praw człowieka, degradacji środowiska naturalnego. Język wizualny wielu manifestacji oparty jest na symbolach, a nośnikami tych symboli są bardzo często plakaty i transparenty. Podczas manifestacji wykorzystywane są zarówno symbole osadzone w kulturze, jak również symbole nowe – powstałe w wyniku aktualnych wydarzeń. Na tożsamość wizualną protestów mają wpływ uczestnicy tych wydarzeń, a także projektanci i artyści, którzy tworzą komunikaty wizualne. Spontanicznie tworzone transparenty podkreślają oddolny charakter manifestacji oraz są prezentacją zaangażowania demonstrujących. Udział projektantów w budowaniu języka wizualnego protestów potrafi istotnie wpłynąć na ich wizualny charakter. Przykładem projektów, które zmieniły wygląd wielu demonstracji, są prace Aleksandry Jasionowskiej, stworzone na potrzeby Strajku Kobiet lub plakat *KonsTYtucJA* autorstwa Łukasza Rajskiego. Obie wspomniane kreacje cechuje prosta forma, dzięki której projekty mogły być w łatwy sposób reproduktowane i reinterpretowane przez uczestników demonstracji. Analiza obszaru tematycznego pozwoliła mi opracować projekt *Plakaty na ulice!*, w którego skład wchodzi graficzny leksykon symboli i oparta na nim seria plakatów oraz schemat warsztatów dla aktywistów. Seria plakatów zawiera czternaście prac, których tematyka oscyluje wokół aktualnych problemów społecznych i klimatycznych. Plakaty powstały na podstawie autorskiego zbioru symboli. Są one prezentacją możliwości, jakie daje łączenie ze sobą znaków o różnych znaczeniach. Ostatecznym testem dla opracowanego przeze mnie katalogu piktogramów były warsztaty, na które zaprosiłam aktywistów Młodzieżowego Strajku Klimatycznego, *Fundacji Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt Viva!* oraz Amnesty International, a także uczniów liceum plastycznego oraz studentów pierwszego roku projektowania graficznego. W trakcie zajęć uczestnicy korzystali z zaprojektowanych przeze mnie piktogramów i tworzyli przy ich pomocy nowe komunikaty wizualne. Z wybranych połączeń znaków powstawały plakaty. Ich realizacja odbywała się przy pomocy zaprojektowanych przeze mnie szablonów z polipropylenu i farb w spreju. Projekt graficznego leksykonu symboli i serii plakatów pozwolił mi na stworzenie koncepcji, która prezentuje możliwości wynikające z łączenia symboli. Realizacja plakatów przez aktywistów, uczniów i studentów była urzeczywistnieniem tego konceptu.

Abstract

This doctoral dissertation consists of two parts. The first is the analysis of the relationship between symbols, posters and protests. In the 21st century, mankind faces many crises. As part of the opposition, people take to the streets to protest against social inequalities, war, human rights violations, and environmental degradation. The visual language of many manifestations is based on symbols, and the carriers of these symbols are very often posters and banners. During the manifestation, both symbols embedded in culture as well as new symbols – created as a result of current events are used. The visual identity of protests is influenced by the participants of these events, as well as designers and artists who create visual messages. Spontaneously created banners emphasize the bottom-up nature of the demonstrations and present the commitment of the demonstrators. The participation of designers in building the visual language of protests can significantly influence their visual character. Examples of projects that have changed the appearance of many demonstrations are works by Aleksandra Jasionowska for the Women's Strike or the poster *KonsTYtucJA* by Łukasz Rajski. Both of these creations are characterized by a simple form, thanks to which the designs could be easily reproduced and reinterpreted by the participants of the demonstration. The analysis of the subject area allowed me to develop the project *Posters for the streets!* Which includes a graphic lexicon of symbols and a series of posters based on it, as well as a diagram of workshops for activists. The series of posters includes fourteen works, the subject of which oscillates around current social and climate problems. The posters were created on the basis of the author's collection of symbols. They present the possibilities of combining signs with different meanings. The final test for the pictogram catalog I developed was the workshop to which I invited the activists of the Youth Climate Strike, Foundation of the *International Movement for Animals Viva!* and Amnesty International, as well as art school students and first-year graphic design students. During the classes, participants used pictograms designed by me and created new visual messages with them. Posters were created from selected combinations of signs. Their implementation was carried out with the use of polypropylene templates and spray paints designed by me. The design of the graphic lexicon of symbols and a series of posters allowed me to create a concept that presents the possibilities of combining symbols. The implementation of posters by activists, pupils and students was the implementation of this concept.